

563

Besluit van 8 november 1991, houdende regels met betrekking tot de aan het Rijk verschuldigde kosten en rechten terzake van reisdocumenten (Besluit paspoortgelden)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 30 augustus 1991, Directoraat-Generaal Openbaar Bestuur, IBI91/1223-RD, gedaan mede namens Onze Ministers van Financiën, van Buitenlandse Zaken en voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken;

Overwegende, dat het wenselijk is de afdracht van de aan het Rijk verschuldigde kosten en de heffing van de aan het Rijk verschuldigde rechten terzake van reisdocumenten nader te regelen en daarvoor bedragen vast te stellen;

Gelet op artikel 7, eerste lid, van de Paspoortwet (Stb. 1991, 498);

De Raad van State van het Koninkrijk gehoord (advies van 14 oktober 1991, no. WO.4.91 0477/K);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 31 oktober 1991, Directoraat-Generaal Openbaar Bestuur, IBI91/1659/RD, uitgebracht mede namens Onze Ministers van Financiën, van Buitenlandse Zaken a.i. en voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken;

De bepalingen van het Statuut voor het Koninkrijk in acht genomen zijnde;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK I ALGEMEEN

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. aanvrager: degene die een aanvraag als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Paspoortwet (Stb. 1991, 498) indient;
- b. Onze Minister: Onze Minister van Binnenlandse Zaken;
- c. de Gouverneur: de Gouverneur van de Nederlandse Antillen onderscheidenlijk van Aruba;
- d. kosten: de kosten, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder a, van de Paspoortwet;

e. rechten: de rechten, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onder b, van de Paspoortwet.

HOOFDSTUK II KOSTEN, VERSCHULDIGD TERZAKE VAN REISDOCUMENTEN

Paragraaf 1 In Nederland aan het Rijk verschuldigde kosten

Artikel 2

1. Een gemeente is aan het Rijk de in artikel 6 terzake van reisdocumenten vastgelegde kosten verschuldigd, indien de aanvraag voor de desbetreffende handeling bij de burgemeester is ingediend.

2. De in het eerste lid bedoelde kosten zijn niet dan wel gedeeltelijk verschuldigd naar rato van de aan de aanvrager verleende kwijtschelding van de rechten, die op grond van de toepasselijke gemeentelijke verordening voor de desbetreffende handeling geheven kunnen worden.

Artikel 3

1. De burgemeester zendt voor het einde van elke kalendermaand aan Onze Minister een schriftelijke verantwoording over de voorafgaande kalendermaand, opgemaakt volgens een door Onze Minister vastgesteld formulier. Bij deze verantwoording worden de afschriften van de beschikkingen inzake de kwijtschelding, bedoeld in artikel 2, tweede lid, gevoegd.

2. Onze Minister stelt aan de hand van de schriftelijke verantwoording binnen twee kalendermaanden na afloop van de kalendermaand waarop deze betrekking heeft het bedrag vast van de kosten die aan het Rijk moeten worden afgedragen en doet daarvan mededeling aan de desbetreffende gemeente.

3. De afdracht van de aan het Rijk verschuldigde kosten geschiedt in het kader van de rijksverrekening op grond van het Koninklijk Besluit van 28 maart 1925 (Stb. 125) door middel van automatische verrekening bij de N.V. Bank voor Nederlandsche Gemeenten, nadat de in het tweede lid bedoelde twee kalendermaanden zijn verstreken.

4. Onze Minister regelt op welke wijze de juistheid van de bedragen die terzake van de verschuldigde kosten aan het Rijk zijn afgedragen, wordt vastgesteld.

Paragraaf 2 In de Nederlandse Antillen en Aruba aan het Rijk verschuldigde kosten

Artikel 4

Een eilandgebied van de Nederlandse Antillen onderscheidenlijk Aruba is aan het Rijk de in artikel 6 terzake van reisdocumenten vastgelegde kosten verschuldigd, indien de aanvraag voor de desbetreffende handeling bij de ingevolgè artikel 26 van de Paspoortwet door de Gouverneur aangewezen autoriteit is ingediend.

Artikel 5

1. De ingevolge artikel 26 van de Paspoortwet door de Gouverneur aangewezen autoriteit zendt voor het einde van elke kalendermaand aan de Gouverneur een schriftelijke verantwoording over de voorafgaande kalendermaand, opgemaakt volgens een door Onze Minister vastgesteld formulier.

2. De Gouverneur stelt aan de hand van de schriftelijke verantwoording binnen twee kalendermaanden na afloop van de kalendermaand waarop deze betrekking heeft het bedrag vast van de kosten die aan het Rijk moeten worden afgedragen en doet daarvan mededeling aan de desbetreffende autoriteit.

3. De afdracht van de aan het Rijk verschuldigde kosten geschiedt uiterlijk binnen drie kalendermaanden na afloop van de kalendermaand waarop de schriftelijke verantwoording betrekking heeft door overmaking van het daarin genoemde bedrag op de daartoe aangewezen rekening van het kabinet van de Gouverneur.

Paragraaf 3 De kosten

Artikel 6

1. De aan het Rijk verschuldigde kosten bedragen:

- a. Voor de verstrekking van een nationaal paspoort, een reisdocument voor vluchtelingen of een reisdocument voor vreemdelingen
- NLG. 52,—
ANG. 48,60
AWG. 48,60
- b. Voor de verstrekking van een nationaal paspoort, een groter aantal bladzijden bevattende dan een nationaal paspoort bedoeld onder a (zakenpaspoort)
- NLG. 78,—
ANG. 72,90
AWG. 72,90
- c. Voor de verstrekking van een reisdocument ten behoeve van een persoon die op grond van de Wet betreffende de positie van Molukkers van 9 september 1976 (Stb. 468) als Nederlander wordt behandeld (faciliteitenpaspoort)
- NLG. 52,—
ANG. 48,60
AWG. 48,60
- d. Voor de verstrekking van een toeristenkaart B
- NLG. 14,25
ANG. 13,35
AWG. 13,35
- e. Voor de verstrekking van een toeristenkaart BJ
- NLG. 3,50
ANG. 3,30
AWG. 3,30
- f. Voor de verstrekking van een nooddocument
- NLG. 54,—
ANG. 50,50
AWG. 50,50
- g. Voor het aanbrengen van een wijziging in een reisdocument als bedoeld onder a, b en c, waarbij de geldigheidsduur wordt verlengd (noodverlenging)
- NLG. 54,—
ANG. 50,50
AWG. 50,50

2. De in het eerste lid genoemde bedragen in Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse valuta worden jaarlijks op 1 augustus voor het daaropvolgende kalenderjaar door Onze Minister aangepast aan de hand van de op genoemde datum geldende administratiekoers, die door Onze Minister van Buitenlandse Zaken wordt vastgesteld voor de omrekening van Nederlandse bedragen in Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse munt. De omgerekende bedragen worden op 5/100 gulden dan wel 5/100 florin afgerond.

3. Het in het tweede lid bedoelde besluit wordt bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Nederlandse Antillen en in het Afkondigingsblad van Aruba.

HOOFDSTUK III RECHTEN, VERSCHULDIGD TERZAKE VAN REISDOCUMENTEN

Paragraaf 1 Heffing van rechten in Nederland en buiten het Koninkrijk

Artikel 7

Bevoegd tot het heffen van de in artikel 12 vastgelegde rechten, dan wel tot het verlenen van gehele of gedeeltelijke kwijtschelding daarvan zijn:

- a. in Nederland: Onze Minister en de door hem daartoe aangewezen autoriteiten, voor zover de aanvraag niet bij een burgemeester is ingediend;
- b. buiten het Koninkrijk: de hoofden van de door Onze Minister van Buitenlandse Zaken aangewezen diplomatieke en consulaire posten.
- c. Onze Minister van Buitenlandse Zaken.

Artikel 8

Aan de aanvrager in het buitenland die woonachtig is in het ressort van de diplomatieke of consulaire post waar hij zijn aanvraag indient en niet in staat is anders dan met buitengewoon bezwaar de door hem aan het Rijk verschuldigde rechten geheel of gedeeltelijk te betalen kan geheel of gedeeltelijk kwijtschelding van deze rechten worden verleend.

Artikel 9

Met betrekking tot het verlenen van gehele of gedeeltelijke kwijtschelding zijn de krachtens artikel 26 van de Invorderingswet 1990 (Stb. 221) door Onze Minister van Financiën in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 (Stcrt. 1990, 103) in de eerste en tweede afdeling van het tweede hoofdstuk gestelde regels van overeenkomstige toepassing.

Artikel 10

De vaststelling van de valuta waarin de betaling van de in artikel 12 vastgelegde rechten in het buitenland plaatsvindt en de herleiding van deze rechten in de vastgestelde valuta geschieden overeenkomstig artikel 12 van de Wet op de Kanselarijrechten (Stb. 1948, I 481).

Paragraaf 2 Heffing van rechten in de Nederlandse Antillen en Aruba

Artikel 11

1. In de Nederlandse Antillen en in Aruba vindt heffing dan wel kwijtschelding van de in artikel 12 vastgelegde rechten plaats door of namens de Gouverneur, voor zover de aanvraag niet bij een ingevolge artikel 26 van de Paspoortwet door de Gouverneur aangewezen autoriteit is ingediend.

2. Aan de aanvrager in de Nederlandse Antillen of in Aruba die niet in staat is anders dan met buitengewoon bezwaar de door hem aan het Rijk verschuldigde rechten geheel of gedeeltelijk te voldoen omdat hij geen of geringe betalingscapaciteit bezit, kan op zijn schriftelijk verzoek

geheel of gedeeltelijk kwijtschelding van deze rechten worden verleend.

Paragraaf 3 De rechten

Artikel 12

1. De rechten die ten bate van het Rijk van een aanvrager kunnen worden geheven, bedragen:

a. Voor de verstrekking van een nationaal paspoort, een reisdocument voor vluchtelingen of een reisdocument voor vreemdelingen

NLG. 94,—

ANG. 87,85

AWG. 87,85

b. Voor de verstrekking van een nationaal paspoort, een reisdocument voor vluchtelingen of een reisdocument voor vreemdelingen, ten behoeve van een persoon die de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt

NLG. 67,—

ANG. 62,65

AWG. 62,65

c. Voor de verstrekking van een nationaal paspoort, een groter aantal bladzijden bevattende dan een nationaal paspoort bedoeld onder a (zakenpaspoort)

NLG. 118,—

ANG. 110,30

AWG. 110,30

d. Voor de verstrekking van een diplomatiek paspoort of een dienstpaspoort

NLG. 54,—

ANG. 50,50

AWG. 50,50

e. Voor de verstrekking van een toeristenkaart B

NLG. 14,25

ANG. 13,35

AWG. 13,35

f. Voor de verstrekking van een toeristenkaart BJ

NLG. 3,50

ANG. 3,30

AWG. 3,30

g. Voor de verstrekking van een nooddocument

NLG. 54,—

ANG. 50,50

AWG. 50,50

h. Voor het aanbrengen van een wijziging van een reisdocument als bedoeld onder a, b en c, waarbij de geldigheidsduur wordt verlengd (noodverlenging)

NLG. 54,—

ANG. 50,50

AWG. 50,50

i. Voor het bijschrijven van een of meer kinderen in een reeds uitge-reikt reisdocument dan wel het aanbrengen van een of meer wijzigingen in een reisdocument, niet zijnde een wijziging als bedoeld onder h, per keer

NLG. 5,50

ANG. 5,15

AWG. 5,15

2. De in het eerste lid genoemde rechten die door de aanvrager zijn voldaan, worden aan deze gerestitueerd indien de gevraagde handeling niet wordt verricht.

3. De in het eerste lid genoemde rechten worden niet geheven, indien

de verstrekking van het reisdocument onderscheidenlijk de bijschrijving of de wijziging plaatsvindt in verband met een ambtelijke fout.

4. Het in het eerste lid, onder d, genoemde recht wordt niet geheven voor de verstrekking van diplomatieke paspoorten of dienstpaspooten ten behoeve van personen die bij een Nederlandse vertegenwoordiging in het buitenland zijn tewerkgesteld, hun inwonende echtgeno(o)t(e) of levenspartner als bedoeld in artikel 2, derde lid, van het Reglement Dienst Buitenlandse Zaken (Stb. 1986, 611) en bij hen inwonende minderjarige kinderen.

5. Artikel 6, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13

De in artikel 12 bedoelde rechten worden geheven bij wege van een mondelinge dan wel een gedagtekende schriftelijke kennisgeving.

HOOFDSTUK IV SLOTBEPALINGEN

Artikel 14

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag waarop de Paspoortwet in werking treedt.

Artikel 15

Dit besluit kan worden aangehaald als «Besluit paspoortgelden».

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad, in het Publicatieblad van de Nederlandse Antillen en in het Afkondigingsblad van Aruba zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State van het Koninkrijk en de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 8 november 1991

Beatrix

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
D. I. J. W. de Graaff-Nauta

De Minister van Financiën,
W. Kok

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
R. F. M. Lubbers

De Minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken,
E. M. H. Hirsch Ballin

Uitgegeven de *veertiende* november 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 10 december 1991, nr. 240

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Inleiding

In het kader van de voorbereidingen van het wetsvoorstel inzake een Paspoortwet (Kamerstukken II, 1987/88, 20 393 (R1343)) kwam de wenselijkheid naar voren om de bestaande regelingen op het gebied van de heffing en de afdracht van de aan 's Rijks schatkist ten goede komende paspoortgelden te herzien. De vervanging van de verschillende instructies, voorschriften en andere regelingen met betrekking tot de afgifte van reisdocumenten door één Paspoortwet, leek een goede gelegenheid om ook op het terrein van de paspoortgelden tot één allesomvattende regeling te komen. Van dit voornemen werd melding gemaakt in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel inzake een Paspoortwet (Kamerstukken II, 1987/1988, 20 393, (R 1343), nr. 3, blz. 12 en 13).

Het onderhavige besluit strekt tot uitwerking van het bovenvermelde uitgangspunt. Het geeft een regeling met betrekking tot alle aan het Rijk verschuldigde paspoortgelden, voor Nederland, de Nederlandse Antillen, Aruba en het buitenland. Ingevolge artikel 66, vierde en vijfde lid, van de Paspoortwet (Stb. 1991, 498) komen bij de inwerkingtreding van die wet de verspreide bepalingen betreffende de rijksleges voor reisdocumenten, zoals neergelegd in de Wet tot nadere regeling van de heffing en bestemming van de kanselarijleges van 9 mei 1890 (Stb. 80), in het daarop gebaseerde Legesbesluit 1983 (Stb. 55) en in de Wet op de kanselarijrechten (Stb. 1948, I 481) te vervallen. Daarvoor in de plaats treedt deze algemene maatregel van rijksbestuur.

De wettelijke basis voor dit besluit is te vinden in artikel 7, eerste lid, van de Paspoortwet. Het betreffende artikellid maakt onderscheid tussen kosten en rechten die terzake van reisdocumenten aan het Rijk verschuldigd zijn. Deze tweedeling is in het besluit gevolgd. Na een inleidend hoofdstuk (artikel 1, definities) volgen de twee omvangrijkste hoofdstukken II en III, respectievelijk gewijd aan de terzake van reisdocumenten verschuldigde kosten (artikelen 2 tot en met 6) en de aan het Rijk verschuldigde rechten (artikelen 7 tot en met 13). Het laatste hoofdstuk bevat enkele slotbepalingen (artikelen 14 en 15).

Reikwijdte van het besluit

Ingevolge artikel 7, eerste lid, onder a, van de Paspoortwet zijn gemeenten aan het Rijk kosten verschuldigd terzake van reisdocumenten, indien de aanvraag bij de burgemeester is ingediend. Hetzelfde systeem wordt gevolgd ten aanzien van de door de Gouverneur ingevolge artikel 26 van de Paspoortwet aangewezen autoriteiten in de Nederlandse Antillen dan wel Aruba, indien de aanvraag aldaar is ingediend. Hiermee wordt beoogd de regeling op dit punt binnen de verschillende landen van het Koninkrijk zo uniform mogelijk te doen zijn. Het bovenstaande betekent, dat degene die op grond van de Paspoortwet een paspoort moet aanvragen bij de burgemeester van een Nederlandse gemeente dan wel bij een door de Gouverneur aangewezen autoriteit in een eilandgebied van de Nederlandse Antillen of in Aruba uitsluitend de leges of rechten zal moeten betalen, die krachtens een gemeentelijke verordening dan wel een gelijksoortige regeling in de Nederlandse Antillen of Aruba van hem worden geheven. De desbetreffende instantie is daarentegen verplicht terzake van de verrichte handelingen de daarvoor bij dit besluit in artikel 6 vastgestelde bedragen als kosten aan het Rijk af te dragen.

Het staat de gemeenten, de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen dan wel Aruba vrij om te bepalen of zij tot doorberekening van de aan het Rijk af te dragen kosten in hun tarieven terzake van reisdocumenten wensen over te gaan, alsmede welke rechten zij ter vergoeding van de eigen apparaatskosten daarboven nog willen heffen. Voor de gemeenten gelden de terzake gestelde voorschriften in de gemeentewet (artikel 279, Stb. 1851, 85). Daarnaast staat het deze instanties evenzeer vrij om van hun burgers rechten te heffen voor handelingen, waarvoor geen kosten aan het Rijk verschuldigd zijn, bijvoorbeeld voor het bij-schrijven van kinderen of het aanbrengen van wijzigingen in een reisdocument. Er zullen naar verwachting dan ook plaatselijke verschillen optreden in de hoogte van de rechten, die door de genoemde instanties van de burger in het Koninkrijk worden geheven.

In de gevallen, waarin geen afdracht van kosten ingevolge artikel 7, eerste lid, onder a, van de Paspoortwet plaatsvindt, worden als vanouds rechtstreeks ten behoeve van het Rijk rechten geheven.

Artikel 7, eerste lid, onder b, van de Paspoortwet brengt dit tot uitdrukking door te bepalen, dat de aanvrager aan het Rijk rechten verschuldigd is, indien de aanvraag bij een andere (tot het in ontvangst nemen van aanvragen) bevoegde autoriteit is ingediend dan die in onderdeel a is bedoeld. Het gaat in deze gevallen om aanvragen bij diplomatieke en consulaire posten in het buitenland, bij het kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en van Aruba, bij daartoe aangewezen ambtenaren van de Koninklijke Marechaussee en bij (onbezoldigde) ambtenaren werkzaam bij de Stichting Bureau Internationale Vaart te Rotterdam.

Omdat het gebruikelijk is de begrippen leges en rechten te reserveren voor bedragen die door een overheidsorgaan van een burger kunnen worden geheven, wordt voor de vergoeding aan het Rijk de term «kosten» gehanteerd.

De kosten

De introductie van het begrip «kosten» in de Paspoortwet ter aanduiding van de vergoedingen die in verband met reisdocumenten aan het Rijk verschuldigd zijn, is nieuw. Tot nog toe werden ten behoeve van 's Rijks schatkist uitsluitend leges of rechten geheven. De reden om tot invoering van de kostenconstructie over te gaan, was vooral het scheppen van duidelijkheid. Onder het regime van het Legesbesluit 1983 was in de afgelopen jaren in Nederland de situatie ontstaan, waarbij terzake van door de burgemeester verstrekte reisdocumenten aan de burger uitsluitend nog gemeentelijke leges in rekening werden gebracht. De rechtstreekse heffing van rijksleges van de burger kwam daarmee te vervallen. Met instemming van de rijksoverheid werden in het vervolg de verschuldigde rijksleges door de gemeenten betaald, die deze weer doorberekenen in hun gemeentelijke legesbedragen.

Zonder verdere aanpassing van het Legesbesluit 1983 werd hiermee bereikt, dat aan de discussie over de bevoegdheid van gemeentelijke ambtenaren tot het heffen van rijksleges een einde werd gemaakt. Van de burgers werden slechts nog op basis van de gemeentelijke verordeningen leges geheven. In de Paspoortwet en in het onderhavige besluit is dit principe nader uitgewerkt.

In dit besluit is de verplichting tot kostenafdracht aan het Rijk voor de gemeenten neergelegd in artikel 2, eerste lid, en voor de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen respectievelijk Aruba in artikel 4. Dit betekent, dat zij voor elke handeling genoemd in artikel 6 (verstrekking van een reisdocument dan wel het aanbrengen van een noodverlenging in een reisdocument), waarvoor zij de aanvraag in ontvangst hebben genomen, de daarvoor vastgestelde kosten aan het Rijk dienen af te

dragen. Het maakt daarbij niet uit of zij deze kosten ten laste van hun burgers in de gemeentelijke of (ei)landelijke tarieven voor reisdocumenten doorberekenen dan wel deze kosten op andere wijze financieren.

Evenmin is het van belang of de verstrekking van het aangevraagde reisdocument plaatsvindt door dezelfde autoriteit die de aanvraag daartoe in ontvangst heeft genomen. Zo kan zich in de Nederlandse Antillen respectievelijk Aruba de situatie voordoen, dat een aanvraag voor een reisdocument voor vluchtelingen of voor vreemdelingen wordt ingediend bij een door de Gouverneur daartoe aangewezen autoriteit, terwijl de verstrekking van het aangevraagde document door de Gouverneur zelf geschiedt. Ook in die gevallen worden door een eilandgebied van de Nederlandse Antillen respectievelijk Aruba kosten aan het Rijk afgedragen.

De gemeenten zijn niet in alle omstandigheden tot (volledige) afdracht van kosten aan het Rijk verplicht. Indien zij namelijk voor een handeling als genoemd in artikel 6 aan de aanvrager gehele of gedeeltelijke kwijtschelding hebben verleend van de eigen rechten, kunnen op basis van de onderhavige regeling de aan het Rijk verschuldigde kosten terzake van de desbetreffende handeling naar rato worden verminderd. Het is daarbij irrelevant of de aan het Rijk verschuldigde kosten in de gemeentelijke rechten die voor de desbetreffende handeling van de burger worden geheven, zijn verdisconteerd.

De koppeling van de afdracht van kosten aan het Rijk en de kwijtschelding van rechten aan de burger is voor de gemeenten neergelegd in artikel 2, tweede lid. Indien in een gemeente de mogelijkheid van kwijtschelding bestaat, dient zulks te geschieden aan de hand van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 (Stcrt. 1990, 103), met dien verstande dat de raad kan bepalen dat afwijkende regels gelden die er toe leiden dat in beperktere mate kwijtschelding wordt verleend. In hoofdstuk II van genoemde regeling, waarin uitvoering wordt gegeven aan artikel 26 van de Invorderingswet 1990 (Stb. 221), staat met betrekking tot de mogelijkheid van kwijtschelding van betalingsverplichtingen het begrip «betalingscapaciteit» centraal. Aan degene bij wie geen of onvoldoende betalingscapaciteit aanwezig is, kan geheel of gedeeltelijk kwijtschelding worden verleend. De uitvoeringsregeling geeft regelen voor de vaststelling van de mate waarin de betrokken persoon nog over betalingscapaciteit beschikt. Ten einde te kunnen vaststellen of, als gevolg van een aan de betrokken persoon verleende gehele of gedeeltelijke kwijtschelding, de gemeente geheel of gedeeltelijk is ontheven van de afdrachtsverplichting aan het Rijk, kan worden volstaan met het ingevolge artikel 3, eerste lid, tegelijk met de maandelijke verantwoording toezenden van een afschrift van de beschikking waarmee de kwijtschelding is verleend aan de Minister van Binnenlandse Zaken.

De afdracht van de kosten

De wijze waarop in Nederland de afdracht van de aan het Rijk verschuldigde kosten dient plaats te vinden, is in dit besluit als volgt geregeld. Aan elke afdracht ligt een schriftelijke verantwoording ten grondslag, die maandelijks door de burgemeester wordt opgesteld. Daarbij zal hij het formulier moeten volgen dat door de Minister van Binnenlandse Zaken wordt vastgesteld en dat zal worden opgenomen in een bij de Paspoortwet behorend ministerieel uitvoeringsbesluit. Het betreffende formulier bestaat uit twee delen, te weten een voorraadverantwoording en een financiële verantwoording. Uit de voorraadverantwoording dient, uitgesplitst naar soort reisdocument, te blijken hoe groot de voorraad aan de gemeente beschikbaar gestelde blanco documenten aan het begin van de maand was, hoeveel documenten in de loop van de maand zijn verstrekt, dan wel door diefstal, verduistering, ambtelijke

fouten of andere onregelmatigheden niet meer kunnen worden verstrekt en wat de omvang van de voorraad aan het eind van de maand is. De financiële verantwoording noemt, uitgesplitst naar soort, de bedragen die ingevolge artikel 6, eerste lid, als kosten aan het Rijk moeten worden afgedragen ter vergoeding van de reisdocumenten die in de betreffende maand zijn verstrekt, de kosten die aan het Rijk verschuldigd zijn voor noodverlengingen, alsmede de bedragen die ingevolge artikel 2, tweede lid, aan het Rijk moeten worden afgedragen terzake van handelingen waarvoor volledige dan wel gedeeltelijke kwijtschelding van gemeentelijke rechten is verleend. De burgemeester is verantwoordelijk voor het tijdig toezenden van de verantwoording aan de Minister van Binnenlandse Zaken.

De Minister van Binnenlandse Zaken stelt binnen twee kalendermaanden na afloop van de kalendermaand waarop de verantwoording betrekking heeft het bedrag van de aan het Rijk af te dragen kosten vast. Hij doet zulks aan de hand van de betreffende verantwoording en de afschriften van de hem toegezonden kwijtscheldingsbeschikkingen. Nadat de Minister van Binnenlandse Zaken aldus het bedrag van de over de betreffende kalendermaand aan het Rijk af te dragen kosten heeft vastgesteld, doet hij daarvan mededeling aan de betrokken gemeente.

De afdracht zelf geschiedt door middel van automatische verrekening bij de N.V. Bank voor Nederlandsche Gemeenten in het kader van de rijksverrekening. De keuze voor een automatische verrekening is ingegeven door doelmatigheidsoverwegingen. Met de maandelijkse overboekingen door de afzonderlijke gemeenten op een rekening van het ministerie van Binnenlandse Zaken gingen betrekkelijk veel administratieve werkzaamheden gepaard. Uit een intern onderzoek van het ministerie van Binnenlandse Zaken naar de mogelijkheden tot vereenvoudiging en stroomlijning van de financiële administratie betreffende reisdocumenten en de inning van de daarmee gemoeide gelden, kwam naar voren dat invoering van een systeem van automatische verrekening zowel voor de gemeenten als het departement een betere beheersing van de geldstromen zou betekenen. De afdracht vindt plaats doordat de Minister van Binnenlandse Zaken opdracht geeft tot debitering van de rekening, die in het kader van de rijksverrekening op grond van het Koninklijk Besluit van 28 maart 1925 (Stb. 125) in opdracht van de Minister van Financiën bij de N.V. Bank voor Nederlandsche Gemeenten voor elke gemeente is geopend. Daarbij worden de nadere voorschriften die met betrekking tot de rijksverrekening zijn uitgevaardigd, laatstelijk de circulaire van de Minister van Financiën van 1 april 1980, nr. 480-783, in acht genomen. Conform genoemde circulaire wordt de gemeente tijdig op de hoogte gesteld van de hoogte van het te verrekenen bedrag. Voorts zullen de maandelijkse verrekeningen zoveel mogelijk op vaste, van te voren bekendgemaakte, data plaatsvinden. Met de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten en de betreffende bank is over deze wijze van afdracht van de aan het Rijk verschuldigde kosten door de gemeenten overeenstemming bereikt.

Met betrekking tot de wijze van afdracht van de aan het Rijk verschuldigde kosten in de Nederlandse Antillen en Aruba is een aparte regeling getroffen, die recht doet aan de speciale verhouding die op dit terrein tussen de Gouverneurs en de door hen aangewezen autoriteiten bestaat. Dit betekent, dat het aan de Gouverneur wordt overgelaten nadere afspraken te maken met betrekking tot de wijze waarop de afdracht van de verschuldigde gelden aan hem plaatsvindt. Uit doelmatigheidsoverwegingen en als uitvloeisel van de uniforme regeling van de kosten binnen het Koninkrijk wordt in dit besluit bepaald, dat ook de tot afdracht verplichte autoriteiten in de Nederlandse Antillen en Aruba voor het opmaken van de schriftelijke verantwoording gebruik moeten maken van een formulier dat door de Minister van Binnenlandse Zaken wordt

vastgesteld. Dit formulier zal inhoudelijk nauwelijks afwijken van het in Nederland voorgeschreven model en eveneens worden opgenomen in een bij de Paspoortwet behorend uitvoeringsbesluit. De betreffende autoriteit zendt de verantwoording vervolgens aan de Gouverneur. Op vergelijkbare wijze als de Minister van Binnenlandse Zaken in Nederland stelt de Gouverneur aan de hand van de hem toegezonden verantwoording binnen twee kalendermaanden na de kalendermaand waarop de verantwoording betrekking heeft het bedrag van de aan het Rijk af te dragen kosten vast. Hij doet mededeling van het verschuldigde bedrag aan de betreffende autoriteit. De afdracht van de kosten geschiedt door overmaking van het verschuldigde bedrag op een daartoe aangewezen rekening van het kabinet van de Gouverneur.

De rechten

Evenals bij de kosten wordt met de regeling van de aan het Rijk verschuldigde rechten in één besluit beoogd tot een zo groot mogelijke uniformiteit te komen, ongeacht of deze rechten worden geheven van de burger binnen of buiten het Koninkrijk. In het besluit wordt overigens niet meer gesproken over «leges» maar slechts over «rechten». De begrippen leges en rechten zijn in betekenis niet duidelijk van elkaar te onderscheiden en worden dan ook naast en door elkaar gebruikt (zie in dit verband de memorie van toelichting bij het Voorstel van wet tot wijziging van de gemeentewet op het stuk der belastingen (Limitering onroerend-goedbelastingen) (Kamerstukken 11, 1987/88, 20 565, nr. 3, blz. 11). In navolging van de Rijkswet op het Nederlandschap van 19 december 1984 (Stb. 628 en 629) en de (rijks)Wet op de Kanselarijrechten (Stb. 1948, I 481) is gekozen voor de term «rechten».

De heffing van de rechten

De heffing van de aan het Rijk verschuldigde rechten geschiedt conform de huidige praktijk door middel van een mondelinge dan wel een gedagtekende schriftelijke kennisgeving. Deze omschrijving biedt de autoriteit die bevoegd is tot heffing van de aan het Rijk verschuldigde rechten de gelegenheid die wijze van heffing te kiezen die het beste past bij op de plaatselijke situatie toegesneden zijn administratieve procedures. Zo is het met name in landen waar het voor de aanvrager niet eenvoudig is de diplomatieke of consulaire post zelf te bezoeken vanwege de grote afstanden of slechte verbindingen, mogelijk om bij de toezending voor het aanvraag formulier, schriftelijk melding te maken van de verschuldigde rechten.

Van de heffing dient echter niet meer in het reisdocument zelf melding te worden gemaakt. Dit systeem, waarbij een zegel, stempel of kanselarijrechtenbon moest dienen tot bewijs dat kwijting was verleend voor de verschuldigde rechten, is achterhaald. Het in het reisdocument vermelden van het feit dat betaald is, is geen relevant gegeven voor de functie van het document.

Het spreekt voor zich, dat het niet meer melding maken van de heffing in het reisdocument ook geldt met betrekking tot de leges of rechten, die door de gemeenten, de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen en het land Aruba op grond van hun eigen verordening kunnen worden geheven. Vermelding daarvan in het reisdocument is evenzeer onwenselijk.

De bedragen

Bij het vaststellen van de bedragen is er in de eerste plaats naar gestreefd de prijsverschillen voor de burger, waar ter wereld deze het

reisdocument ook aanvraagt, zo klein mogelijk te houden. Om dit doel binnen het Koninkrijk te bereiken is uitgegaan van het beginsel, dat de eilandgebieden van de Nederlandse Antillen respectievelijk Aruba dezelfde kosten aan het Rijk verschuldigd zijn als de gemeenten in Nederland. Indien deze kosten aan de aanvrager worden doorberekend, houdt dit in dat de burger in Nederland, de Nederlandse Antillen respectievelijk Aruba – afgezien van de plaatselijk verschuldigde rechten – een vergelijkbare prijs betaalt voor het reisdocument. Voor wat betreft de burger, die in het buitenland een Nederlands reisdocument aanvraagt, is bij de laatste herziening in het kader van de Wet op de Kanselarijrechten de hoogte van de door deze te betalen rechten reeds gelijk getrokken met de door de Minister van Buitenlandse Zaken ten departemente geheven rijksleges (Besluit van de Minister van Buitenlandse Zaken van 13 augustus 1990, nr. 26804 (Stcrt. 1990, 157)). In het onderhavige besluit zijn deze bedragen ongewijzigd overgenomen. Deze tarieven worden overigens niet alleen in het buitenland gehanteerd, maar in alle gevallen waarin rechtstreeks ten behoeve van het Rijk rechten worden geheven.

In het besluit is voorts een vereenvoudiging in de tariefstructuur van de aan het Rijk af te dragen kosten aangebracht. Het uitgangspunt is, dat de verschillende autoriteiten per soort reisdocument één uniform bedrag aan het Rijk verschuldigd zijn. Dit betekent, dat in de relatie Rijk – gemeenten geen aparte jeugd tarieven meer worden afgedragen voor nationale paspoorten, reisdocumenten voor vluchtelingen en vreemdelingen of faciliteitenpaspoorten, die verstrekt zijn aan personen beneden 16 jaar. Op deze wijze kan de financieel-administratieve afhandeling van de afdrachten aan het Rijk doelmatiger plaatsvinden. Tengevolge van het bestaan van verschillende tarieven voor dezelfde documenten was de controle op de voorraadadministratie en de financiële verantwoording, zowel voor de gemeenten als het Rijk, voorheen nodeloos omslachtig. Bij de beslissing tot het gelijktrekken van de tarieven voor volwassenen en jeugdigen stond voorop, dat het totaal van de af te dragen kosten per saldo gelijk diende te blijven. Het uniforme tarief is een gemiddelde van de bestaande tarieven voor nationale paspoorten die aan volwassenen respectievelijk aan jeugdigen worden verstrekt, waarin de afgiftecijfers betreffende beide categoriën over de laatste vijf jaren zijn meegewogen. Voor jeugdigen blijven overigens goedkope alternatieven beschikbaar. In de eerste plaats hebben de afdragende instanties (gemeenten, eilandgebieden van de Nederlandse Antillen en Aruba) de mogelijkheid om in hun eigen legestarieven te differentiëren en aparte bedragen vast te stellen voor jeugdigen. Met betrekking tot de gemeenten is daartoe een speciale wettelijke grondslag geschapen in artikel 7, tweede lid, van de Paspoortwet. In de praktijk zullen zij hun bestaande jeugd tarieven gewoonlijk kunnen handhaven. Voorts blijft de goedkope toeristenkaart BJ ten behoeve van jeugdigen bestaan. Door het bestaan van een afzonderlijke toeristenkaart BJ voor jeugdigen naast een toeristenkaart B voor volwassenen doet ook het bezwaar van verschillende tarieven voor eenzelfde soort document, zoals bij nationale paspoorten, zich niet voor. Er is voorts voor gewaakt dat de bedragen terzake van reisdocumenten voor vluchtelingen en reisdocumenten voor vreemdelingen gelijk zijn aan de bedragen die Nederlanders voor een nationaal paspoort verschuldigd zijn. Zulks is een uitwerking van het in het Vluchtelingenverdrag 1951 (Trb. 1954, 88) en het Staatlozenverdrag 1954 (Trb. 1955, 22) neergelegde beginsel, dat de rechten voor dergelijke reisdocumenten het laagste voor nationale paspoorten geldende tarief niet mogen overschrijden. De hoogte van de bedragen, zowel van de kosten als van de rechten, is overigens niet afhankelijk van de geldigheidsduur van het verstrekte reisdocument of de aangebrachte noodverlenging in een reisdocument. De handelingen, die met de verstrekking of de noodver-

lenging zijn gemoeid, blijven immers dezelfde ongeacht de geldigheidsduur. Op dit punt is geen wijziging opgetreden ten opzichte van de vorige regelingen.

In de Nederlandse Antillen en Aruba worden de kosten aan het Rijk afgedragen, respectievelijk de rechten ten behoeve van het Rijk geheven in de valuta van de desbetreffende landen. Om deze reden zijn naast de bedragen in Nederlandse guldens terzake van de desbetreffende handelingen, de overeenkomstige bedragen in Antilliaanse guldens en Arubaanse florins vermeld. Daartoe zijn de Nederlandse bedragen aan de hand van de door de Minister van Buitenlandse Zaken vastgestelde administratiekoers van 7 augustus 1991 omgerekend naar de Nederlands-Antilliaanse respectievelijk Arubaanse valuta, te weten NLG 107 per ANG 100 respectievelijk NLG 107 per AWG 100. De omgerekende bedragen (naar boven afgerond op 5/100) blijven gedurende het jaar 1992 van toepassing. De in de internationale financiële wereld gebruikte afkortingen voor de verschillende valuta, te weten NLG voor de Nederlandse gulden, ANG voor de Antilliaanse gulden en AWG voor de Arubaanse florin, zijn in dit besluit overgenomen. Teneinde rekening te houden met de mogelijkheid van belangrijke koersschommelingen, waardoor de tegenwaarde van de vastgestelde bedragen in Nederlands-Antilliaanse respectievelijk Arubaanse valuta te zeer zou kunnen gaan afwijken van de overeenkomstige bedragen in Nederlandse guldens, voorziet het besluit in een koersaanpassingsmechanisme. Het systeem houdt in, dat jaarlijks op 1 augustus door de Minister van Binnenlandse Zaken, aan de hand van de zogenaamde administratiekoers, voor het daaropvolgende kalenderjaar opnieuw de tegenwaarde van de dan geldende Nederlandse bedragen in Nederlands-Antilliaanse respectievelijk Arubaanse valuta wordt vastgesteld. De omgerekende bedragen worden naar boven afgerond op 5/100 Antilliaanse gulden respectievelijk Arubaanse florin. De administratiekoers is de koers die door de Minister van Buitenlandse Zaken wordt vastgesteld op basis van de feitelijke kostprijs van de betrokken valuta. Van de administratiekoers wordt de kanselarijrechtenkoers afgeleid, die door de diplomatieke en consulaire posten in het buitenland gebruikt moet worden voor de herleiding van de te heffen Nederlandse kanselarijrechten in buitenlandse munt. Het ministerieel besluit, waarin de aangepaste bedragen zijn vermeld, wordt in het Publicatieblad van de Nederlandse Antillen en in het Afkondigingsblad van Aruba bekend gemaakt. Daardoor kan bijtijds met de gewijzigde tarieven rekening worden gehouden, bijvoorbeeld in verband met een wijziging van de (ei)landelijke regeling waarin de aan het Rijk af te dragen kosten in de tarieven zijn verdisconteerd.

Dereguleringsaspecten

De onderhavige algemene maatregel van rijksbestuur geeft uitvoering aan artikel 7, eerste lid, van de Paspoortwet. Zoals hierboven is uiteengezet, bevat dit besluit één samenhangende regeling met betrekking tot alle aan het Rijk verschuldigde paspoortgelden binnen en buiten het Koninkrijk en treedt het in de plaats voor de verspreide regelingen die op dit terrein bestonden.

In het besluit krijgt de Minister van Binnenlandse Zaken de bevoegdheid formuleren vast te stellen waarmee de maandelijks verantwoordingen dienen plaats te vinden (artikel 3, eerste lid en artikel 5, eerste lid) en de bevoegdheid tot jaarlijkse vaststelling van de bedragen, zowel kosten als rechten, in Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse valuta (artikel 6, tweede lid en artikel 12, vijfde lid).

Het besluit brengt geen wijziging in de bestaande toezichts- en handhavingsmogelijkheden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Aan een definitie van aanvrager bestaat behoefte, omdat niet op een definitie in de Paspoortwet kan worden teruggevallen. Zij is opgenomen om geen misverstand te laten ontstaan over de vraag van wie op grond van dit besluit de rechten kunnen worden geheven. In de praktijk zal een aanvraag tot verstrekking of tot wijziging van een reisdocument doorgaans worden ingediend door de (toekomstige) houder van dat document. Dit betekent, dat de rechten in die gevallen van de (toekomstige) houder zelf worden geheven. Indien de aanvraag echter wordt ingediend ten behoeve van een handelingsonbekwame persoon (minderjarige, onder curatele gestelde), worden de rechten geheven van degene die de aanvraag feitelijk indient. De persoon van wie de rechten worden geheven, kan derhalve een ander zijn dan de (toekomstige) houder van het reisdocument.

De definities van kosten en rechten in de onderdelen d en e van het artikel stellen buiten twijfel dat terzake wordt aangesloten bij de regeling in artikel 7, eerste lid, van de Paspoortwet.

Artikel 2

Op het onderwerp van de door een gemeente aan het Rijk verschuldigde kosten is in het algemene deel van deze toelichting reeds ingegaan.

Artikel 3

De wijze waarop de afdracht van de aan het Rijk verschuldigde kosten in Nederland in dit besluit is geregeld, is in het algemene deel van deze toelichting uitgebreid aan de orde gekomen. Ingevolge het vierde lid zal de Minister van Binnenlandse Zaken bij ministerieel besluit nadere regels stellen teneinde een effectieve controle op de juistheid van de door de gemeenten opgegeven bedragen te waarborgen. In dit verband wordt gedacht aan een voorschrift dat de gemeenten verplicht tot het jaarlijks overleggen van een door een bevoegde accountant opgestelde schriftelijke verklaring omtrent de juistheid van de maandelijkse verantwoordingen en afdrachten.

Artikel 4

Dit artikel bevat de verplichting tot afdracht van kosten aan het Rijk in de Nederlandse Antillen en Aruba. Hierop is in het algemene deel van deze toelichting reeds ingegaan.

Artikel 5

De autoriteit, die verplicht is tot het toezenden van de schriftelijke verantwoording aan de Gouverneur, is dezelfde autoriteit die de Gouverneur ingevolge artikel 26 van de Paspoortwet heeft aangewezen tot het in behandeling nemen van de aanvragen voor de handelingen terzake waarvan aan het Rijk kosten verschuldigd zijn. De regeling wijkt op dit punt niet af van de situatie in Nederland, waar de tot het in ontvangst nemen van de aanvragen bevoegde burgemeester tevens verplicht is tot verantwoording en afdracht van de aan het Rijk verschuldigde kosten. Voor het overige is dit artikel in het algemene deel reeds voldoende toegelicht.

Artikel 6

Dit artikel bepaalt in welke gevallen welke kosten verschuldigd zijn en vormt als zodanig de kern van de regeling in het tweede hoofdstuk van dit besluit. Op de vaststelling van de genoemde bedragen is in het algemene deel van deze toelichting reeds ingegaan. Dat in dit artikel nog de verstrekking van een nooddocument en het aanbrengen van een zogenaamde noodverlenging worden genoemd, hangt voornamelijk samen met het feit dat de Minister van Binnenlandse Zaken de burgemeester van Den Haag heeft aangewezen als autoriteit, die in Nederland bevoegd is dergelijke handelingen te verrichten ten behoeve van de categorie personen die niet in enig Nederlands persoonsregister zijn opgenomen. Het betreft hier meestal in het buitenland wonende Nederlanders die gedurende hun tijdelijke verblijf hier te lande door verlies of diefstal van hun Nederlandse reisdocument of door het verlopen van de geldigheidsduur daarvan in de problemen zijn gekomen. Uit doelmatigheidsgronden is er voor gekozen dat deze groep aanvragers, evenals de eigen ingezetenen van Den Haag de rechten betalen die op basis van de gemeentelijke verordening worden geheven. De gemeente draagt vervolgens de kosten die verband houden met de verstrekking van een nooddocument of het aanbrengen van een noodverlenging aan het Rijk af. Indien de Gouverneur in de Nederlandse Antillen dan wel Aruba zijn bevoegdheid tot het verstrekken van een nooddocument of het aanbrengen van een noodverlenging delegeert of mandateert aan een door hem aangewezen autoriteit, zullen op vergelijkbare wijze als in het geval van de gemeente Den Haag door het betreffende eilandgebied van de Nederlandse Antillen dan wel Aruba kosten aan het Rijk (in casu de Gouverneur) moeten worden afgedragen.

De bedragen van de aan het Rijk af te dragen kosten voor de verstrekking van een nooddocument en voor het aanbrengen van een noodverlenging komen overeen met de bedragen, die ingevolge artikel 12 voor deze handelingen in het buitenland of aan de grens ten behoeve van het Rijk als rechten wordt geheven. Gezien het feit dat deze handelingen bij hoge uitzondering door de gemeente Den Haag behoeven te worden verricht, is ervan afgezien hiervoor in het onderhavige artikel aparte bedragen vast te stellen.

Bovendien zijn voor de verstrekking van een nooddocument en het aanbrengen van een noodverlenging dezelfde bedragen vastgesteld (fl. 54), waardoor meer recht wordt gedaan aan het in wezen gelijksoortige karakter van deze handelingen. Voorheen werd terzake van een noodverlenging in Nederland f 96,50 geheven.

Artikel 7

De Minister van Binnenlandse Zaken kan in Nederland autoriteiten aanwijzen die namens hem bevoegd zijn tot het heffen van de terzake van reisdocumenten aan het Rijk verschuldigde rechten en tot het verlenen van gehele of gedeeltelijke kwijtschelding daarvan. Hij zal hiertoe gewoonlijk overgaan bij het zelfde ministerieel besluit als waarbij hij aan de betrokken autoriteit de bevoegdheid verleent tot het in ontvangst nemen van aanvragen tot verstrekking of wijziging van reisdocumenten. Zo heeft de Minister van Binnenlandse Zaken ambtenaren van het wapen der Koninklijke Marechaussee, alsmede de (onbezoldigde) ambtenaren, werkzaam bij de Stichting Bureau Internationale Vaart te Rotterdam aangewezen om de voor hun handelingen verschuldigde rechten ten behoeve van het Rijk te heffen. In het buitenland zijn de hoofden van de door de Minister van Buitenlandse Zaken aangewezen diplomatieke en consulaire posten bevoegd tot het heffen van rechten en het verlenen van kwijtschelding daarvan.

Artikel 8

De aanvrager die in het buitenland woont en niet in staat is anders dan met buitengewoon bezwaar de door hem verschuldigde rechten geheel of gedeeltelijk te betalen, kan op zijn schriftelijk verzoek geheel of gedeeltelijk kwijtschelding van deze rechten worden verleend. Deze mogelijkheid is slechts bedoeld voor personen die, doordat zij in een ander land wonen, te allen tijde voor legimatiedoeleinden in het bezit moeten zijn van een reisdocument, maar voor wie de betaling van de daarvoor verschuldigde rechten een onoverkomelijk financieel probleem vormt. Vandaar dat dit artikel als bijkomende eis stelt, dat de betrokken persoon woonachtig moet zijn in het ressort van de diplomatieke of consulaire post waar hij zijn aanvraag indient. Iemand die kan reizen en elders een reisdocument aanvraagt, moet in staat worden geacht de daaraan verbonden rechten te voldoen.

Artikel 9

Met betrekking tot het verlenen van gehele of gedeeltelijke kwijtschelding is aansluiting gezocht bij de Uitvoeringsregeling Invoeringswet 1990 (Stcrt. 1990, 103). Op genoemde regeling is in het algemene deel van deze toelichting reeds ingegaan. Zij wordt van overeenkomstige toepassing verklaard in dit artikel. Voor zover de aanvrager in het buitenland woonachtig is zal de tot het verlenen van kwijtschelding bevoegde autoriteit rekening kunnen houden met de plaatselijk geldende levensstandaard, die van het Nederlandse levenspeil kan verschillen.

Artikel 10

Met betrekking tot de vaststelling van de valuta waarin de betaling van de aan het Rijk verschuldigde rechten in het buitenland dient plaats te vinden, alsmede de omrekening van de in Nederlandse guldens luidende bedragen naar de vastgestelde buitenlandse valuta, is besloten de terzake bestaande regeling in de Wet op de Kanselarijrechten (Stb. 1948, 1481) in dit besluit van overeenkomstige toepassing te verklaren op de rechten, die terzake van reisdocumenten in het buitenland worden geheven. Op deze wijze is gewaarborgd, dat zowel op de Nederlandse vertegenwoordigingen in het buitenland als op het ministerie van Buitenlandse Zaken een eenduidige en administratief werkbare regeling voor de inning en afdracht van de in het buitenland geheven rechten, of het nu reisdocumenten dan wel andere consulaire handelingen betreft, gehandhaafd blijft. Ingevolge artikel 12, onder A, van de Wet op de Kanselarijrechten worden de kanselarijrechten verevend in de munt van de plaats waar zij worden betaald. Deze regeling is in het algemeen zowel het gemakkelijkst voor de aanvrager als voor de administratie van de diplomatieke of consulaire post. De herleiding van de rechten in buitenlandse munt is vastgelegd in artikel 12, onder B tot en met E, van genoemde wet. De daartoe gehanteerde koers is de zogenaamde administratiekoers, die door de Minister van Buitenlandse Zaken, conform afspraken met de Minister van Financiën, wordt vastgesteld. Deze koers is in het onderhavige besluit ook ten grondslag gelegd aan de jaarlijkse omrekening van de in Nederlandse guldens luidende bedragen naar de Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse valuta.

Artikel 11

Het eerste lid bepaalt, dat op de Nederlandse Antillen en Aruba

uitsluitend door of namens de Gouverneur van de aanvrager rechtstreeks ten behoeve van het Rijk rechten kunnen worden geheven. Deze situatie zal zich overigens niet vaak voordoen, omdat de Gouverneurs hun bevoegdheid tot het in ontvangst nemen van aanvragen in het algemeen hebben gedelegeerd of gemandateerd aan (ei)landelijke autoriteiten. De eilanden van de Nederlandse Antillen en het land Aruba zijn in dat geval terzake van de verstrekte reisdocumenten kosten aan het Rijk verschuldigd, die zij aan de betreffende aanvrager kunnen doorberekenen. Indien de aanvrager in de Nederlandse Antillen of Aruba rechtstreeks aan het Rijk rechten verschuldigd is, doch niet in staat blijkt deze anders dan met buitengewoon bezwaar te voldoen, kan hem op zijn schriftelijk verzoek door of namens de Gouverneur gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De betalingscapaciteit van de aanvrager wordt door of namens de Gouverneur vastgesteld, waarvoor aansluiting kan worden gezocht bij terzake bestaande regelingen in de Nederlandse Antillen, dan wel Aruba.

Artikel 12

In het algemene deel van deze toelichting zijn de uitgangspunten voor de vaststelling van de tarieven die als rechten ten behoeve van 's Rijks schatkist worden geheven, reeds aan de orde geweest. Voor het bij schrijven van een of meer kinderen in een reisdocument worden door het Rijk geen rechten berekend, indien zulks tegelijkertijd met de verstrekking van het betreffende reisdocument plaatsvindt.

De aanvrager kan restitutie worden verleend van het door hem betaalde bedrag, indien de gevraagde handeling uitblijft. Dit zal zich bijvoorbeeld kunnen voordoen, indien de verstrekking van het aangevraagde reisdocument op grond van hoofdstuk III van de Paspoortwet moet worden geweigerd. De teruggave-regeling in het tweede lid is een uitvloeisel van het in artikel 33 van de Paspoortwet vervatte voorschrift, dat de rechten bij het indienen van de aanvraag moeten worden voldaan. Het zou ten aanzien van de aanvrager onredelijk zijn deze te laten betalen voor een dienst die achteraf blijkt niet te kunnen worden geleverd.

Blijkens het derde lid wordt van heffing afgezien, indien er sprake is van een ambtelijke fout.

Personen die bij Nederlandse vertegenwoordigingen in het buitenland (ambassades, consulaten (-generaal), permanente vertegenwoordigingen bij internationale lichamen) tewerk zijn gesteld, hun inwonende echtgeno(o)t(e) of levenspartner en bij hen inwonende kinderen, zijn vrijgesteld van rechten voorzover het aan hen verstrekte diplomatieke paspoorten of dienstpaspoorten betreft. De bestaande regeling, zoals deze was opgenomen in artikel 5 van het Legesbesluit 1983 (Stb. 55), wordt hiermee gecontinueerd. De reden van deze vrijstelling is gelegen in het feit, dat voor deze personen het bezit van een diplomatiek paspoort of een dienstpaspoort uit hoofde van hun diplomatieke status of hun functie onmisbaar is. De Minister van Buitenlandse Zaken kan van zijn personeel eisen, dat zij zich in het bezit stellen van een dergelijk document. Zij onderscheiden zich hiermee van andere personen aan wie, bij wijze van faciliteit, eveneens een dergelijk reisdocument kan worden verstrekt. Deze zullen voor de verstrekking daarvan dan ook moeten betalen.

Voorzover de rechten worden geheven in de Nederlandse Antillen of Aruba, dienen zij te worden voldaan in de valuta van de desbetreffende landen. De regeling voor de omrekening van de Nederlandse bedragen, het jaarlijkse koersaanpassingsmechanisme en de bekendmaking van de nieuwe bedragen bij ministerieel besluit, zoals deze is opgenomen in artikel 6, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing op de in artikel 12 genoemde rechten.

Artikel 13

Op de heffing van rechten is in het algemene deel van deze toelichting reeds ingegaan.

Artikel 14

De datum van inwerkingtreding zal gelijk zijn aan die van de Paspoortwet.

Artikel 15

Als citeertitel is gekozen voor de neutrale term «paspoortgelden», omdat in dit besluit zowel sprake is van kosten als van rechten die aan het Rijk terzake van reisdocumenten verschuldigd zijn.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
D. I. J. W. de Graaff-Nauta

De Minister van Financiën,
W. Kok

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,
R. F. M. Lubbers

De Minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken,
E. M. H. Hirsch Ballin